

CONSILIUL NAȚIONAL DE SUPRAVEGHERE DIN DOMENIUL FEROVIAȚ

Tel: (021) 405 44 50 Fax (021) 405 44 47
E-mail: consiliul.feroviar@consiliulconcurentei.ro; Web: www.consiliulferoviar.ro

DECIZIA nr. din

Privind plângerile SC Grup Feroviar Român SA referitoare la încălcarea prevederilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 de către Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA, cu privire la modificarea unilaterală a tarifelor în cadrul contractelor de exploatare și locațiune

În baza

1. Legii nr. 202/2016 privind integrarea sistemului feroviar din România în spațiul feroviar unic european, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 din data de 09 noiembrie 2016;
2. Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței nr. 592 din 04 august 2016, pentru numirea președintelui Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar;
3. Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței nr. 592 din 04 august 2016, pentru numirea membrilor Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar;
4. Ordinului Președintelui Consiliului Concurenței nr. 10 din 09 ianuarie 2018, pentru numirea unui membru al Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar;
5. Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar, Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 601 din 26 iulie 2017,

Având în vedere următoarele:

6. Plângerile formulate de către SC Grup Feroviar Român SA, înregistrate la Consiliul Concurenței cu nr. RG-12888/21.09.2017, RG-17008/12.12.2017, RG-17009/12.12.2017, RG-17010/12.12.2017 și RG-17011/12.12.2017;
7. Nota Direcției de supraveghere feroviară nr. 253/06.06.2018 privind analiza plângerilor formulate de către SC Grup Feroviar Român SA;
8. Informațiile și documentele solicitate și obținute de la SC Grup Feroviar Român SA, de la Compania Națională Căi Ferate "CFR" SA, de la Sucursala Regională CF Cluj și de la Sucursala Regională CF București în scopul completării plângerilor cu toate informațiile necesare analizei;
9. Procesul verbal nr. .../28.06.2018 al Ședinței Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar.

Luând în considerare următoarele aspecte:

10. SC Grup Feroviar Român SA (denumită în continuare *GFR*), prin plângerea înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG-12888/21.09.2017, a semnalat Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar, o posibilă încălcare a prevederilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 privind integrarea sistemului feroviar din România în spațiul feroviar unic european (denumită în continuare *Legea nr.*

202/2016), de către Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA (denumită în continuare CFR SA).

11. Plângerea se referă la un posibil tratament inechitabil și discriminatoriu din partea CFR SA, în ceea ce privește modificarea sistemului de tarifare în cadrul a două contracte încheiate între CFR SA și GFR, și anume *Contractul de exploatare și locațiune a liniei ferate industriale (LFI) nr. 1 LDE din stația CF Oradea Est* (sub nr.164/31.05.2016), respectiv *Contractul de exploatare și locațiune a liniei ferate industriale (LFI) din stația Beclean pe Someș* (sub nr. 293/15.07.2015).

12. Ulterior, GFR a transmis încă patru plângeri referitoare la contracte de exploatare și locațiune încheiate cu CFR SA, după cum urmează:

(i). La data de 12.12.2017, GFR a transmis la Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar o plângere înregistrată cu nr. RG-17008/12.12.2017, referitoare la contractul de exploatare și locațiune nr. 310/29.04.2015, încheiat cu CFR SA;

(ii). La data de 12.12.2017, GFR a transmis la Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar o plângere înregistrată cu nr. RG-17009/12.12.2017, referitoare la contractul de exploatare și locațiune nr. 234/18.03.2016, încheiat cu CFR SA;

(iii). La data de 12.12.2017, GFR a transmis la Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar o plângere înregistrată cu nr. RG-17010/12.12.2017, referitoare la contractul de exploatare și locațiune nr. 602/20.07.2015, încheiat cu CFR SA;

(iv). La data de 12.12.2017, GFR a transmis la Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar o plângere înregistrată cu nr. RG-17011/12.12.2017, referitoare la contractul de exploatare și locațiune nr. 308/28.03.2016, încheiat cu CFR SA;

13. În ședința din luna martie 2018, Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar a hotărât conexarea celor cinci plângeri de mai sus și analizarea acestora împreună, întrucât au același obiect și anume modificarea unilaterală a contractelor de exploatare și locațiune, de către CFR SA.

I. Etapele procedurale în analiza plângerii

14. În vederea analizării plângerilor formulate, Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar a solicitat date și informații suplimentare atât întreprinderilor GFR și CFR SA, cât și agenților economici care ar putea furniza informații utile în soluționarea cazului.

15. Până la data de 15.06.2018 au fost primite toate informațiile necesare analizării plângerilor. Aceasta reprezintă data de referință de la care se calculează termenul legal referitor la procedura de analiză a plângerilor, prevăzut de art. 56 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 202/2016.

II. Părțile implicate

A. Informații privind societatea reclamantă

16. GFR este o societate cu capital social integral privat, având ca obiect principal de activitate prestarea serviciilor de transport feroviar de mărfuri și a serviciilor conexe transportului feroviar.

17. Sediul social al *GFR* este pe Calea Victoriei, nr. 114, Sector 1, București, societatea fiind înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J40/8958/2001, C.U.I. 14256514, activitatea principală fiind "Transporturi de marfă pe calea ferată" (cod CAEN 4920).

18. *GFR* efectuează și activități de manevră, care se desfășoară pe secțiile de circulație, stațiile de cale ferată, zone de manevră feroviară și liniile ferate industriale pe care operatorul de transport feroviar este autorizat de către Autoritatea Feroviară Română (AFER) să efectueze servicii de transport feroviar.

19. Accesul la infrastructura publică se face în baza Contractului de Acces pe Infrastructura Feroviară nr.1/8905/2006 încheiat între *GFR* și *CFR SA* respectând condițiile prevăzute în Certificatul de Siguranță emis de Autoritatea Feroviară Română (AFER).

B. Informații privind întreprinderea al cărei comportament constituie obiectul plângerii

20. Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA¹ (*CFR SA*) este persoană juridică română, cu sediul în București, B-dul. Dinicu Golescu, nr. 38, sector 1, înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J40/9774/1998, CUI 11054529, în calitate de administrator al infrastructurii feroviare, conform HG nr. 581/1998.

21. *CFR SA*, față de societatea reclamantă, are calitatea de administrator de infrastructură în cadrul contractului de acces pe infrastructura feroviară nr. 1/8905/2006. Contractul de acces pe infrastructura feroviară, încheiat cu *GFR*, are ca obiect punerea la dispoziția acesteia a infrastructurii feroviare publice interoperabile și a celei neinteroperabile neînchiriate, precum și prestarea unor servicii suplimentare și auxiliare, în scopul realizării serviciilor de transport feroviar.

C. Piața relevantă

22. În urma reorganizării Societății Naționale a Căilor Ferate Române „SNCFR” de la 01.10.1998, a fost permis accesul nediscriminatoriu la infrastructura feroviară publică tuturor operatorilor feroviari licențiați, fapt ce a dus la înființarea de operatori feroviari cu capital privat.

23. Conform Hotărârii de Guvern nr. 1409/2007 (publicată în Monitorul Oficial nr. 814 din 29/11/2007), *CFR SA* poate închiria o parte din infrastructura feroviară neinteroperabilă către alte persoane juridice reprezentând operatori de transport public de călători și/sau de marfă.

24. Piața relevantă în cazul analizat este piața serviciilor de infrastructură feroviară pe care *CFR SA* le oferă operatorilor de transport feroviar, piață pe care *CFR SA* are monopol natural.

25. Piața geografică a produsului pe care *CFR SA* prestează serviciile respective este națională.

¹ Compania este deținută în proporție de 100% de statul român prin Ministerul Transporturilor.

III. ASPECTELE SEMNALATE ÎN PLÂNGERI

A. Plângerea înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG-12888/21.09.2017

26. La data de 21.09.2017, *GFR* a transmis la Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar o plângere înregistrată cu nr. RG-12888/21.09.2017.

27. La data de 28.09.2017, *GFR* a transmis Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar un e-mail în care precizează că a semnat actul adițional la contractul de acces LFI DAN STEEL² (denumită în continuare DLFI), sub presiunea asigurării accesului în stația Beclean pe Someș.

28. La data de 29.09.2017, *GFR* a retransmis plângerea din 21.09.2017, completată cu noi informații, înregistrată cu nr. RG-13258/29.09.2017.

29. Plângerea transmisă de *GFR* precizează că la data de 31.05.2016, în temeiul art. 13 din OG nr. 60/2004 aprobată prin Legea nr. 402/2004, *GFR*, în calitate de beneficiar/locatar, și *CFR SA*, în calitate de prestator/locator, au încheiat Contractul de „exploatare și locațiune a liniei ferate industriale nr. 1 LDE din stația CF Oradea Est (sub nr. 164/31.05.2016)”. Obiectul contractului îl constituie închirierea și exploatarea liniei nr. 1 LDE (proprietate *CFR*) din stația CF Oradea Est, în lungime de 195 m, perioada de valabilitate a contractului fiind până la data de 31.05.2019.

30. La data de 15.07.2015, în temeiul art. 13 din OG nr. 60/2004 aprobată prin Legea nr. 402/2004, *GFR*, în calitate de beneficiar/locatar, și *CFR SA*, în calitate de prestator/locator, au încheiat Contractul de „exploatare și locațiune a liniei ferate industriale (sub nr. 293/15.07.2015)”. Obiectul contractului îl constituie închirierea mijloacelor fixe ale *CFR SA* și exploatarea LFI, prin asigurarea accesului de pe/spre infrastructura administrată de DLFI spre/dinspre infrastructura feroviară administrată de *CFR SA* a trenurilor, convoaielor și materialului rulant conform art. 15 din HG nr. 2299/2004, din stația Beclean pe Someș, în condiții depline de siguranță a operatorilor de circulație și manevră, perioada de valabilitate a contractului fiind până la data de 31.08.2018.

31. În urma negocierii clauzelor contractuale de către părți, acestea au stabilit valoarea totală certă a contractelor pe an. În ambele contracte s-a prevăzut că modificarea tarifelor se poate efectua ori de câte ori apar modificări ale tarifelor prevăzute în Dispoziția Directorului General al *CFR SA*.

32. Prin adresele nr. 4048/21.07.2017, referitoare la Secția L5 Oradea, și nr. 833/136/17.07.2017, referitoare la Secția L8 Bistrița, *CFR SA* a transmis către *GFR*, în vederea semnării, două acte intitulate: „act adițional la Contractul de bază nr. 164/2016”, respectiv „act adițional la Contractul de bază nr. 293/2015”, prin care locatorul *CFR SA* modifică unilateral valoarea contractelor de bază, fără ca locatorul *GFR* să fie în culpă în ceea ce privește îndeplinirea vreunei obligații contractuale. Mai mult de atât, intrarea în vigoare a acestor acte adiționale era retroactivă, începând în ambele cazuri cu data de 01.05.2017.

² SC Dan Steel Group Beclean SA are sediul în str. Valea Viilor nr. 3, Beclean, jud. Bistrița-Năsăud, obiectul de activitate fiind producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje.

33. Deși în ambele contracte există prevederea că „valoarea contractului se modifică/actualizează/indexează ori de câte ori se modifică tarifele prevăzute de Dispoziția Directorului General al CFR SA”, GFR a susținut în plângere că nu a fost notificată/nu a primit niciun document/dispoziție a Directorului General al CFR SA prin care să i se comunice temeiul legal/baza legală/modalitatea de calcul prin care aceste tarife au fost modificate. Prin urmare, GFR a considerat aceasta ca fiind o încălcare a principiului buneicredințe în executarea/negocierea contractelor, părțile fiind obligate, conform art. 1170 din Codul Civil, să acționeze cu bună credință atât în negocierea/încheierea unui act, cât și pe timpul executării lui.

34. GFR a afirmat în plângere că majorarea acestor tarife fără o fundamentare economico-socială nu poate fi încadrată în prevederile art. 1271 din Codul Civil – impreviziune.

35. GFR a susținut în plângere că, în urma corespondenței între cele două societăți, prin care GFR își exprima ferm poziția că nu este de acord cu modificarea unilaterală și fără temei legal a tarifelor, locatorul CFR SA, „uzând de poziția sa dominantă și de forță”, începând cu data de 18.09.2017 ora 12:00 a interzis accesul la linia 1 LDE (din cauza refuzului GFR de a semna actul adițional intitulat „act adițional la Contractul de bază nr. 164/2016”), iar începând cu data de 15.09.2017 ora 14:00 a interzis accesul pe LFI SC Dan Steel Group SA Beclean (din cauza refuzului GFR de a semna actul adițional intitulat „act adițional la Contractul de bază nr. 293/2015”).

36. GFR a susținut în plângere că această acțiune a CFR SA a produs societății „pagube însemnate atât sub formă materială, cât și sub forma numelui”.

37. GFR a mai precizat în plângere că, în calitate de beneficiar al acestor contracte, și-a îndeplinit întocmai obligațiile contractuale și nu înregistrează debite sau alte cheltuieli/obligații neonorate față de locatorul CFR SA.

B. Plângerile înregistrate la Consiliul Concurenței cu nr. RG-17008/12.12.2017, RG-17009/12.12.2017, RG-17010/12.12.2017 și RG-17011/12.12.2017

38. La data de 29.04.2015, GFR a încheiat cu CFR Regionala București contractul de exploatare și locațiune nr. 310/29.04.2015, valabil până la 31.12.2017. La data de 10.07.2017, CFR Regionala București transmite către GFR un act adițional prin care majorează valoarea contractului de exploatare și locațiune nr. 310/29.04.2015 de la 9814,89 lei/an la 10721,56 lei/an.

39. Deși actul adițional nu a fost semnat de către GFR, Secția L5 Câmpina a emis factura nr. 2635723 din 05.10.2017, precum și o somație de plată. De asemenea, Secția L5 Câmpina comunică prin actul nr. Th/2897/04.12.2017, restricționarea accesului pe linia ferată care face obiectul contractului.

40. În aceste condiții, GFR este nevoit să semneze actul adițional modificat unilateral de către CFR Regionala București și să plătească facturile potrivit actului adițional.

41. La data de 18.03.2016, GFR a încheiat cu CFR Regionala București contractul de exploatare și locațiune nr. 234/18.03.2016, valabil până la 31.12.2017. La data de 12.07.2017, CFR Regionala București transmite către GFR un act adițional prin care majorează valoarea Contractului de exploatare și locațiune nr. 234/18.03.2016 de la 43010,07 lei/an la 44557,00 lei/an.

42. Deși actul adițional nu a fost semnat de către *GFR*, Secția L5 Câmpina a emis factura nr. 2635722 din 03.10.2017, precum și o somație de plată. De asemenea, Secția L5 Câmpina comunică prin actul nr. Th/2897/04.12.2017, restricționarea accesului pe linia ferată ce face obiectul contractului.

43. În aceste condiții, *GFR* este nevoit să semneze actul adițional modificat unilateral de către CFR Regionala București și să plătească facturile potrivit actului adițional.

44. La data de 20.07.2015, *GFR* a încheiat cu CFR Regionala București contractul de exploatare și locațiune nr. 602/20.07.2015, valabil până la 31.12.2017. La data de 31.10.2017, CFR Regionala București transmite către *GFR* un act adițional prin care majorează valoarea Contractului de exploatare și locațiune nr. 602/20.07.2015 de la 136399,05 lei/an la 141084,86 lei/an.

45. Deși actul adițional nu a fost semnat de către *GFR*, Secția L6 Ploiești comunică prin actul nr. 8293/07.12.2017, restricționarea accesului pe linia ferată ce face obiectul contractului.

46. În aceste condiții, *GFR* este nevoit să semneze actul adițional modificat unilateral de către CFR Regionala București și să plătească facturile potrivit actului adițional.

47. La data de 28.03.2016, *GFR* a încheiat cu CFR Regionala București contractul de exploatare și locațiune nr. 308/28.03.2016, valabil până la 31.12.2018. La data de 25.10.2017, CFR Regionala București transmite către *GFR* un act adițional prin care majorează valoarea Contractului de exploatare și locațiune nr. 308/28.03.2016 de la 28569,89 lei/an la 29829,81 lei/an.

48. Deși actul adițional nu a fost semnat de către *GFR*, Secția L6 Ploiești comunică prin actul nr. 8294/07.12.2017, restricționarea accesului pe linia ferată ce face obiectul contractului.

49. În aceste condiții, *GFR* este nevoit să semneze actul adițional modificat unilateral de către CFR Regionala București și să plătească facturile potrivit actului adițional.

IV. ANALIZA ASPECTELOR SEMNALATE ÎN PLÂNGERI

50. Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar, prin Direcția de supraveghere feroviară, a analizat aspectele sesizate, referitoare la o posibilă discriminare sau tratament inechitabil în ceea ce privește modificarea unilaterală a tarifelor în cadrul contractelor de exploatare și locațiune.

51. În cadrul analizării plângerii înregistrate cu nr. RG-12888/21.09.2017, de către Direcția de supraveghere feroviară, s-au transmis o serie de adrese atât către agenții economici implicați în cazul analizat, cât și către agenți economici care ar putea furniza informații utile în soluționarea cazului.

52. La data de 13.10.2017, Direcția de supraveghere feroviară a transmis adrese către toți operatorii de transport feroviar (OTF) de marfă, adrese prin care solicită punctele de vedere ale acestora referitoare la clauzele contractelor de închiriere și exploatare a liniilor ferate încheiate cu *CFR SA*. De asemenea, operatorilor li s-a solicitat să

semnaleze dacă au existat diferențe de natură juridico-economică cu CFR SA, legate de interpretarea acestor clauze.

53. Din analiza răspunsurilor primite, au reieșit următoarele aspecte, sesizate de către unele societăți:

(i) - clauzele contractelor au fost impuse de către CFR SA, contractul fiind unul standard pentru toți operatorii din piață;

(ii) - CFR SA a abuzat de poziția dominantă în relația contractuală, prin interzicerea accesului pe liniile CFR SA, în cazul nesemnării actelor adiționale privind majorările tarifelor din contractele de exploatare și locațiune;

(iii) - clauzele contractelor de închiriere și exploatare a liniilor ferate nu pot fi negociate, de asemenea nici noile tarife, deoarece sunt stabilite prin dispoziții interne ale CFR SA sau prin Ordin al Ministrului Transporturilor.

54. În urma analizării preliminare a plângerii GFR, referitoare la o eventuală încălcare a prevederilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 de către CFR SA, Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar a hotărât declanșarea unei anchete în vederea investigării faptelor prezentate în plângere.

55. Prin urmare, la data de 21.12.2017, o echipă din cadrul Direcției de supraveghere feroviară s-a deplasat la sediul GFR, pentru clarificarea aspectelor cuprinse în plângere. În cadrul întâlnirii de la sediul GFR au fost solicitate documente suplimentare și a fost întocmit un proces-verbal.

56. Reprezentanții GFR au precizat că, în interpretarea companiei GFR, valoarea contractelor se recalculează/indexează ori de câte ori se modifică tarifele prevăzute în Dispoziția Directorului General al CFR SA.

57. Reprezentanții GFR au afirmat că nu există o Dispoziție a Directorului General al CFR SA de modificare a celor două contracte analizate, fiind astfel încălcat art. 7.11 din cap. 7 din cele două contracte, care prevede că: *„Valoarea contractului se recalculează ori de câte ori se modifică/actualizează/indexează tarifele prevăzute în Dispoziția Directorului General al CFR SA.”*

58. În adresa transmisă de către Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj nr. 443/A/1138/4/05.12.2017, înregistrat la Consiliul Concurenței cu nr. RG-16905/11.12.2017, se precizează următoarele:

„Aplicarea retroactivă în cazul celor două acte adiționale se datorează faptului că salariile personalului CFR au fost modificate începând cu data de 24.04.2017, urmare a Contractului Colectiv de Muncă înregistrat sub nr. 146/24.04.2017 la Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București, întocmit conform prevederilor Legii nr. 53/2003 – Codul Muncii, republicat și Legii nr. 62/2011 a dialogului social.

Urmare a modificării salariilor personalului CFR, începând cu data de 24.04.2017, a fost înaintat la Secțiile L3 Cluj, L5 Oradea, L6 Satu Mare, L7 Dej, L8 Bistrița, și L9 Sighet actul nr. 43/A/498/4/09.06.2017 al Sucursalei Regionale de Căi Ferate Cluj – Divizia Linii, pentru punere în aplicare, după obținerea calculului salariilor și accesoriilor personalului CFR.”

59. În același răspuns, Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj precizează următoarele:

(i) - actele adiționale au fost întocmite de către secțiile L3 – L9 și au fost transmise pentru semnare Sucursalei Regionale de Căi Ferate Cluj – Divizia Linii;

(ii) - secțiile L5 Oradea și L8 Bistrița au transmis acte adiționale la Contractele de bază nr. 164/2016, respectiv nr. 293/2015 către *GFR*, acesta din urmă transmițând în ambele cazuri obiecțiuni³. La aceste obiecțiuni Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj a transmis răspuns⁴ prin care se arată motivul modificării contractelor de bază, conform prevederilor contractuale și a retransmis actele adiționale pentru semnare. *GFR* a refuzat din nou semnarea actelor adiționale, transmițând încă o dată obiecțiuni⁵;

(iii) - Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj prin actul nr. 43/A/785/4/05.09.2017 al Diviziei Linii a transmis din nou punctul de vedere către beneficiar;

(iv) - prin actul 821/20/15.09.2017, Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj – L8 Bistrița a somat *GFR* să plătească facturile restante aferente contractului. Ulterior, din cauza neachitării sumei restante și ne semnării actului adițional, interzice accesul pe linia ferată industrială cu racord din stația cf Beclean pe Someș. Accesul a fost interzis la data de 15.09.2017, ora 14.00, înregistrat în Registrul pentru Revizia Liniilor și Instalațiilor pentru Siguranța Circulației (RRLISC) din stația cf Beclean pe Someș cu nr. 242 și a fost deschis la data de 29.09.2017, ora 14.00, înregistrat în Registrul din stația cf Beclean cu nr. 538. În această perioadă Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj a pus la dispoziția *GFR* linia 1 (încărcare – descărcare) din stația cf Beclean pe Someș pentru efectuarea manevrelor de descărcare;

(v) - prin actul 5117/18.09.2017 CFR Cluj – L5 Oradea interzice accesul pe linia închiriată 1 LDE cu racord din stația cf Oradea Est, începând cu data de 18.09.2017, ora 12:00. După mai multe convorbiri telefonice, *GFR* a achitat restanța și a semnat actele adiționale, accesul fiind acordat pe linia închiriată 1 LDE începând cu data de 29.09.2017, ora 14.00.

60. Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj precizează faptul că modificarea contractelor a fost operată ca urmare a majorării salariilor din aprilie 2017, cu respectarea clauzelor contractuale inițiale, având la bază Dispoziția Directorului General al CFR SA, așa cum se prevede în contracte, însă menționează o Dispoziție a Directorului General al CFR SA veche, chiar anterioară datei semnării unuia dintre contractele de bază, și anume Dispoziția nr. 83/14.08.2015, contractele fiind semnate în data de 15.07.2015, respectiv 31.05.2016.

61. Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj precizează de asemenea că modificările aduse celor două contracte s-au făcut fără a avea loc negocieri prealabile cu *GFR*.

62. Ultimul răspuns al Sucursalei Regionale de Căi Ferate Cluj a fost înregistrat la Consiliul Concurenței cu nr. RG-4984/16.04.2018. În acest răspuns, Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj a prezentat în copie Dispoziția Directorului General al CFR SA nr. 83/09.09.2008, precum și anexele acesteia.

63. Sucursala Regională de Căi Ferate Cluj a precizat că actele adiționale de modificare a contractelor încheiate cu *GFR* s-au întocmit ca urmare a modificării salariilor personalului CFR SA, conform Contractului Colectiv de Muncă.

64. La data de 15.05.2018 a avut loc o întâlnire între reprezentanții Direcției de supraveghere feroviară din cadrul Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar și reprezentanții CFR SA⁶, pentru a discuta remedierea disfuncționalităților

³ Nr. G.3.7/1459/2017, respectiv nr. G.3.7/1458/2017

⁴ Nr. 43/A/733/4/2017, respectiv nr. 43/A/734/4/2017

⁵ Nr. G.3.7/1502/2017

⁶ În urma întâlnirii a fost întocmit un proces-verbal cu nr. 165/15.05.2018.

apărute în cadrul desfășurării activității în ceea ce privește contractele de exploatare și locațiune pentru LFI, încheiate între CFR SA și GFR. Referitor la aceste contracte, reprezentanții CFR SA au precizat că nu a existat o Dispoziție a Directorului General de modificare a tarifelor referitoare la salarii.

65. Reprezentanții CFR SA s-au angajat, potrivit procesului-verbal încheiat, că vor emite o Dispoziție a Directorului General în ceea ce privește modificarea tarifelor ce cuprind componenta salarială a angajaților CFR SA și că vor negocia cu reprezentanții GFR pentru a rezolva problemele apărute în cadrul desfășurării Contractelor de exploatare și locațiune încheiate între cele două societăți. Termenul de realizare asumat de reprezentanții CFR SA a fost 30.05.2018.

66. În adresa nr. 4/1156/15.06.2018, înregistrată la Consiliul Concurenței cu nr. RG-7897/15.06.2018, CFR SA a transmis către Direcția de supraveghere feroviară procesul verbal încheiat între reprezentanții CFR SA și reprezentanții GFR la data de 30.05.2018, referitor la contractele de exploatare și locațiune pentru LFI.

În respectivul proces-verbal se stipulează că punctele 4 și 6 din Anexa 4 – Calculul plăților, din Contractul de exploatare și locațiune cadru dintre CFR SA și deținătorii de LFI, care fac obiectul plângerii GFR, „vor fi revizuite de către CFR SA prin stabilirea unui mod de calcul care să reflecte activitatea efectiv prestată de către personalul CFR SA și care să fie adaptat la dinamica modificărilor salariale, fapt care implică și modificarea a două tarife din Dispoziția Directorului General nr. 83/2008.” Propunerile concrete vor fi prezentate de către CFR SA până la data de 30 iunie 2018.

De asemenea, CFR SA va actualiza modelul cadru al Contractului de exploatare și locațiune.

67. În cadrul analizării plângerilor înregistrate cu nr. RG-17008, 17009, 17010, 17011/12.12.2017, de către Direcția de supraveghere feroviară, s-au transmis o serie de adrese către agenții economici implicați în cazul analizat.

68. În urma analizării preliminare a plângerilor GFR, referitoare la o eventuală încălcare a prevederilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 de către CFR SA, Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar a hotărât declanșarea unei anchete în vederea investigării faptelor prezentate în plângeri.

69. În ședința din luna martie 2018, Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar a hotărât conexarea celor patru plângeri cu plângerea înregistrată cu nr. RG-12888/21.09.2017 și analizarea acestora împreună, întrucât au același obiect și anume modificarea unilaterală a contractelor de exploatare și locațiune, de către CFR SA.

70. În continuare, au fost solicitate Sucursalei Regionale de Căi Ferate București informații referitoare la majorările tarifelor cuprinse în respectivele contracte, precum și la motivele majorării acestora.

71. În răspunsul înregistrat la Consiliul Concurenței cu nr. RG-5122/18.04.2018, Sucursala Regională de Căi Ferate București precizează următoarele:

„Contractul de Exploatare și Locațiune al Liniei Ferate Industriale încheiat între SRCF București și o societate beneficiară se perfectează în conformitate cu Dispoziția Directorului General nr. 59/29.08.2007 privind contractul cadru.

Valoarea contractului se calculează conform Anexei 4 din contract în baza Dispoziției Directorului General nr. 83/09.09.2008, care s-a actualizat conform actului

nr. 9/1/1696/27.07.2015 al Direcției Achiziții Contracte, Serviciul Tarife, Contracte, Devize.

În calcul au fost folosite salariile din ramurile Linii, Trafic și Instalații, valori actualizate în perioada derulării valabilității contractelor.

În urma creșterii salariale, conform noului CCM/2017-2018, a angajaților care participă la efectuarea serviciilor care asigură circulația și manevra trenurilor înspre/dinspre liniile CF Industriale, conform Anexei 4 de calcul a tarifelor pentru prestări servicii și închirieri de mijloace fixe a fiecărui Contract de Exploatare și Locațiune a liniilor CF Industriale, se modifică tariful prevăzut la punctul 1.4. din anexă deoarece se face referire la tariful nr. 29 din anexa nr. 1 a Dispoziției Directorului General nr. 83/09.09.2008, menționat în anexa 4 ca tarif pentru deservirea ramificațiilor și a semnalelor de acoperire.”

V. CONCLUZII

72. CFR SA nu a respectat modalitatea de modificare a tarifelor prevăzute în Dispoziția Directorului General al CFR SA, în cadrul a șase contracte de închiriere și exploatare a liniilor ferate industriale, încheiate între CFR SA și GFR.

73. Modalitatea de modificare a respectivelor tarife este prevăzută în contracte, la cap. 7, pct. 7.11 și prevede că: „Valoarea contractului se recalculează ori de câte ori se modifică/actualizează/indexează tarifele prevăzute în Dispoziția Directorului General al CFR SA.”

74. Cele șase contracte de exploatare și locațiune au fost modificate unilateral de către CFR SA, prevalându-se de poziția de monopol pe care o deține CFR SA pe piața infrastructurii feroviare, fără a se respecta prevederile contractuale în vigoare.

75. Întrucât GFR a refuzat să semneze actul adițional intitulat „act adițional la Contractul de bază nr. 164/2016”, motivând că nu este de acord cu modificarea unilaterală și fără temei legal a tarifelor, CFR SA, uzând de poziția de monopol pe piața infrastructurii feroviare, a interzis accesul GFR la linia 1 LDE, începând cu data de 18.09.2017, ora 12:00. În urma acceptării și semnării, de către GFR, a actului adițional la Contractul de bază nr. 164/2016, CFR SA a permis accesul GFR la linia 1 LDE începând cu data de 29.09.2017, ora 14.00.

76. Întrucât GFR a refuzat să semneze actul adițional intitulat „act adițional la Contractul de bază nr. 293/2015”, motivând că nu este de acord cu modificarea unilaterală și fără temei legal a tarifelor, CFR SA, uzând de poziția de monopol pe piața infrastructurii feroviare, a interzis accesul GFR pe LFI SC Dan Steel Group SA Beclean, începând cu data de 15.09.2017 ora 14:00. În urma acceptării și semnării, de către GFR, a actului adițional la Contractul de bază nr. 293/2015, CFR SA a permis accesul GFR pe LFI SC Dan Steel Group SA Beclean, începând cu data de 29.09.2017, ora 14.00.

77. În urma refuzului GFR de a semna actele adiționale la cele patru contracte referitoare la Secția L5 Câmpina și L6 Ploiești, CFR Regionala București a comunicat restricționarea accesului pe liniile ferate care fac obiectul contractelor respective. Se constată că această restricționare nu este justificată.

78. În urma analizei și pe baza datelor aflate la dispoziția Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar au rezultat elemente care conduc la constatarea

încălcării dispozițiilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 de către administratorul de infrastructură CFR SA, în ceea ce privește operatorul de transport feroviar GFR, cu referire la următoarele contracte:

(i) - *Contractul de exploatare și locațiune a liniei ferate industriale nr. 1 LDE din stația CF Oradea Est* (sub nr.164/31.05.2016);

(ii) - *Contractul de exploatare și locațiune a liniei ferate industriale din stația Beclean pe Someș* (sub nr. 293/15.07.2015);

(iii) - *Contractul de exploatare și locațiune nr. 310/29.04.2015, valabil până la 31.12.2017* (Secția L5 Câmpina);

(iv) - *Contractul de exploatare și locațiune nr. 234/18.03.2016, valabil până la 31.12.2017* (Secția L5 Câmpina);

(v) - *Contractul de exploatare și locațiune nr. 602/20.07.2015, valabil până la 31.12.2017* (Secția L6 Ploiești);

(vi) - *Contractul de exploatare și locațiune nr. 308/28.03.2016, valabil până la 31.12.2018* (Secția L6 Ploiești).

79. În urma analizei, și pe baza datelor aflate la dispoziția Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar, au rezultat elemente care conduc la constatarea încălcării dispozițiilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 de către CFR SA, prin aplicarea unui tratament inequitabil față de GFR, în ceea ce privește modificarea tarifelor în cadrul a șase contracte de exploatare și locațiune a liniei ferate industriale (LFI), încheiate între CFR SA și GFR.

80. În temeiul prevederilor art. 56 alin. (4) lit. b) și c) din Legea nr. 202/2016, coroborate cu prevederile art. 6 alin. (1) lit. b) din Regulamentul de organizare, funcționare și procedură a Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar,

CONSILIUL NAȚIONAL DE SUPRAVEGHERE DIN DOMENIUL FEROVIAR

DECIDE

Art. 1. Se constată încălcarea dispozițiilor art. 56 alin. (2) din Legea nr. 202/2016 de către Compania Națională de Căi Ferate “CFR” SA, prin aplicarea unui tratament inequitabil față de SC Grup Feroviar Român SA, în ceea ce privește modificarea tarifelor din cadrul a șase contracte de exploatare și locațiune a liniilor ferate industriale, încheiate între cele două companii.

Art. 2. Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar impune Companiei Naționale de Căi Ferate “CFR” SA, în baza prevederilor art. 56 alin. (4) lit. c) și alin. (7) din Legea nr. 202/2016, următoarele măsuri, pentru remedierea situației constatate:

a). Emiterea unei Dispoziții a Directorului General al Companiei Naționale de Căi Ferate “CFR” SA, în conformitate cu legislația și regulamentele în vigoare, care să revizuiască și să actualizeze tarifele care cuprind în calculul lor componente salariale și care se regăsesc în contractele de exploatare și locațiune a liniilor ferate industriale, încheiate între Compania Națională de Căi Ferate “CFR” SA, pe de o parte, și agenții economici deținători de linii ferate industriale, pe de altă parte.

Toate modificările de tarife viitoare se vor face prin Dispoziție a Directorului General al Companiei Naționale de Căi Ferate “CFR” SA.

Revizuirea și actualizarea tarifelor, care cuprind în calculul lor componente salariale, se va face prin stabilirea unui mod de calcul care să reflecte activitatea efectiv prestată de către personalul Companiei Naționale de Căi Ferate "CFR" SA și care să fie adaptat la dinamica modificărilor salariale.

Intrarea în vigoare a noilor tarife va avea loc după comunicarea și semnarea actelor adiționale de către părțile implicate.

Termenul de realizare a acestei obligații este 31.07.2018.

b). În urma modificării unilaterale a tarifelor prevăzute în contractele de exploatare și locațiune a liniilor ferate industriale, fără a respecta prevederile pct. 7.11 din respectivele contracte, Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA are obligația de a găsi modalitățile de rezolvare a situațiilor apărute în urma modificării unilaterale a tarifelor contractuale, precum și în urma interzicerii accesului pe liniile ferate industriale, în ceea ce privește agenții economici deținători de LFI.

De asemenea, Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA are obligația de a negocia în mod transparent contractele încheiate cu agenții economici deținători de LFI.

Termenul de realizare a acestei obligații este 31.08.2018.

c). Eliminarea punctului 8 din contractele de exploatare și locațiune încheiate de către Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA cu deținătorii de linii ferate industriale, întrucât Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA nu mai efectuează prestații de instruire pentru terți. Termenul de realizare a acestei obligații este 31.07.2018.

Art. 3. Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA, va notifica Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar în cel mult 15 zile de la data punerii în aplicare a măsurilor din prezenta decizie, precum și orice intenție de modificare ulterioară a acestora.

Art. 4. În eventualitatea în care, din motive obiective, Compania Națională de Căi Ferate "CFR" SA nu poate implementa măsurile impuse în termenele prevăzute în prezenta decizie, va solicita în scris și motivat Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar prelungirea acestora.

Art. 5. Conform prevederilor art. 61 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 202/2016, nerespectarea măsurilor impuse de către Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar printr-o decizie constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 0,1% la 0,4% din cifra de afaceri totală realizată de întreprinderea în cauză în anul financiar anterior sancționării.

Art. 6. Prezenta decizie intră în vigoare la data comunicării acesteia.

Art. 7. Prezenta decizie poate fi atacată în contencios administrativ, conform art. 57 alin. (2) din Legea nr. 202/2016, la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 8. În conformitate cu art. 57 alin. (1) din Legea nr. 202/2016, prezenta Decizie va fi publicată pe pagina de internet a Consiliului Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar.

Art. 9. Direcția de supraveghere feroviară va urmări aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Art. 10. Direcțiile și compartimentele de specialitate, din subordinea Secretarului General, vor transmite prezenta decizie la:

SC Grup Feroviar Român SA, cu sediul în București, Calea Victoriei nr. 114, Sector 1, în calitate de societate reclamantă.

Compania Națională de Căi Ferate “CFR” SA, cu sediul în București, B-dul. Dinicu Golescu, nr. 38, sector 1, în calitate de societate reclamată.

Consiliul Național de Supraveghere din Domeniul Feroviar

Președinte: Otilian Neagoe.....

Membri: Daniel Picu

Nicoleta Elisabeta Crișan.....

Lucian Nicolae Stroe.....

Vamvu Danusia.....